

Kommunrevisorerna granskar

**UMEÅ KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN**

Grundläggande granskning 2023

1. Inledning och bakgrund

Revisorerna är kommunfullmäktiges organ för kontroll och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Revisorerna ska årligen granska verksamheten inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed. Enligt kommunallagen (12. kap 1 §) är revisionens uppgift att pröva om:

- Verksamheten sköts ändamålsenligt
- Verksamheten ur ekonomisk synvinkel sköts tillfredsställande
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

Revisorernas årliga granskning består av såväl en grundläggande granskning som av ett antal fördjupade granskningar. Den grundläggande granskningen är den löpande granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder, och består av tre delar:

- Granskning av delårsrapport och årsredovisning
- Granskning av måluppfyllelse
- Granskning av intern styrning och kontroll

Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en fortlöpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan. Den grundläggande granskningen kommer att fortgå fram till revisionens slutliga bedömningar i revisionsberättelsen rörande 2023.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Den grundläggande granskningen är en översiktlig granskning som syftar till att bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Detta för att säkerställa att de lever upp till de mål och beslut som fullmäktige fastställt.

Den grundläggande granskningen syftar därmed till att ge en översiktlig bild av styrelse och granskade nämnder och en tillräcklig grund för de bedömningar som görs inför ansvarsprövningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har styrelsen/nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med det grunduppdrag, mål och ev. tilläggsuppdrag som fullmäktige fastställt?
- Har nämnden säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens ekonomi och resultat?
 - Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser?
- Har nämnden en struktur för arbetet med sin interna kontroll som gör att det finns förutsättningar att bedriva den på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt?
- Är nämndens beslutsunderlag och protokoll tydliga?

1.2 Avgränsningar

Granskningen avser kommunstyrelsen och är avgränsad till verksamhetsåret 2023. Granskningen färdigställs och avslutas därmed först efter att styrelse och nämnder behandlat sina årsbokslut/verksamhetsuppföljningar för 2023.

1.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Kommunallagen (2017:725)
- Strategisk plan 2016–2028
- Riktlinjer för aktiverade styrning (2021-03-09)
- Planeringsdirektiv, budget och investeringar 2023 (2022-06-20)
- Riktlinjer för intern styrning och kontroll (2011-09-26)
- Nämndernas reglementen

1.3.1 Reglemente för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen grunduppdrag består av att styra, leda och samordna kommunens verksamheter och ekonomi, samt följa upp och rapportera utvecklingen av kommunens verksamheter till fullmäktige. Styrelsen ska samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över kommunens nämnder, bolag och av kommunen förvaltade stiftelser.

Kommunstyrelsen ska utöva en samordnad styrning, bereda ärenden inför kommunfullmäktige och ansvara för uppföljning av att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen har ansvar att leda och samordna utveckling av för kommunen strategiskt viktiga områden som ej fördelats till annan nämnd, exempelvis kommunövergripande arbete med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, näringslivs- och tillväxtpolitiskt arbete samt bostads- respektive markförsörjning. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för:

- Kommunkansli, arkiv och juridik
- arbetsgivarfrågor & lönehantering
- ekonomi, styrning & upphandling
- digitalisering
- kommunikation
- markförsörjning och exploatering
- näringslivsutveckling
- säkerhet och trygghet
- strategisk utveckling & innovation
- översiktsplanering

Kommunstyrelsen är även anställningsmyndighet för kommunens samlade förvaltningsorganisation och ansvarar för arbetsgivarpolitiken.

1.3.2 Kommunspecifik styrmodell

Umeå kommun specificerar sin styrmodell i Riktlinjer för aktiverande styrning i Umeå kommun, antaget av kommunfullmäktige 2021-03-09. Riktlinjen ska tillämpas av Umeå kommuns nämnder och helägda bolag.

Riktlinjerna fastslår att verksamheten i nämnder/styrelser ska utgå från tilldelat grunduppdrag. Inom ramen för tilldelat grunduppdrag har nämnder/styrelser möjlighet att utifrån sina specifika förutsättningar och behov fastställa hur verksamhetsstyrning och uppföljning ska utformas. Detta innebär att varje nämnd och styrelse inom grunduppdragets ramar, lagstiftning, övriga direktiv och riktlinjer från kommunfullmäktige har mandat att besluta om mål, uppdrag och aktiviteter för sina egna verksamheter.

Uppföljning av grunduppdraget sker årligen genom att nämnd och styrelse bedömer i vilken omfattning nämnden eller styrelsen verkställt grunduppdraget och rapporterar sagda bedömning till kommunstyrelsen som sammanställer inför hantering i kommunfullmäktige.

Utöver grunduppdraget har nämnder och styrelser att förhålla sig till kommunfullmäktiges inriktningsmål. Inriktningsmål kan destinerats till namngivna nämnder och bolag som:

- särskilt ska prioritera arbete med just detta inriktningsmål
- bedöms ha de reella förutsättningar som krävs för att inriktningsmålet ska uppnås

Nämnder och styrelser har även att förhålla sig till specifika tilläggsuppdrag som kan tilldelas av kommunfullmäktige i samband med fastställande av planeringsdirektiv och budget.

1.3.3 Planeringsprocess och uppföljning

Efter kommunfullmäktiges beslut om samtliga nämnders och inriktning under juni månad ska nämnder/styrelser anta verksamhetsplaner och en internbudget inför kommande verksamhetsår. Verksamhetsplaner och nämndsbudget ska beskriva hur nämnder avser verkställa:

- Nämndens grunduppdrag och övriga åtaganden enligt kommunfullmäktiges reglemente
- Mål och tilläggsuppdrag ställda till nämnd i beslutade planeringsdirektiv och budget

Nämnden genomför därefter verksamheten i enlighet med upprättad och fastställd verksamhetsplan och nämndsbudget.

Nämnder och styrelser ska kontinuerligt följas upp. Detta i syfte för att följa måluppfyllelse av verksamheternas kvalitet och utveckling. Uppföljningen ska bland annat ske genom:

- Verksamhetsuppföljning genom månads, tertial och årsbokslut
- Uppföljning av internkontroll

1.3.4 Riktlinjer för internkontroll

Kommunens dokument för riktlinjer för intern kontroll som antogs i september 2011, specificerar att kommunens samtliga verksamhetsområden ska tillämpa dessa riktlinjer. I dokumentet framgår att följande moment ska tillämpas av verksamheterna:

Risakanalys

En risakanalys ska göras i syfte att identifiera omständigheter som utgör risk att verksamheterna inte bedrivs enligt lagar och regler samt verksamhetens krav.

Kontrollåtgärder

Vid behov ska åtgärder tas utifrån resultatet av riskanalysen som förhindrar att verksamhetens krav inte uppfylls.

Uppföljning

Verksamheterna ska systematiskt och regelbundet följa upp, bedöma och avrapportera den interna kontrollen.

Dokumentation

Riskanalysen, kontrollåtgärder samt uppföljningen och bedömningen ska dokumenteras.

Rapportering

I samband med inrapportering av bokslut ska nämnderna/styrelserna rapportera till kommunfullmäktige huruvida deras internkontroll har varit tillräcklig.

1.3.5 Inriktningsmål och tilläggsuppdrag från fullmäktige

Följande inriktningsmål är destinerade till kommunstyrelsen:

- Inriktningsmål 1 – Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050;
- Inriktningsmål 2 – Umeå ska växa hållbart utan utsatta områden;
- Inriktningsmål 3 – Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv.
- Inriktningsmål 4 – Umeå ska vara klimatneutralt till 2040
- Inriktningsmål 5 – För att klara kompetensförsörjningen, förbättra arbetsmiljö och ge bättre medborgarytta ska de möjligheter som den digitala transformationen innebär vara förstahandsalternativet för Umeå kommuns verksamhetsutveckling.

Följande tilläggsuppdrag för år 2023 är tilldelade kommunstyrelsen:

- Tilläggsuppdrag 2021:3 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och byggnadsnämnden i uppdrag att fortsätta med att skapa planberedskap genom att ge förutsättningar för minst 2000 bostäder per år.
- Tilläggsuppdrag 2021:8 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.
- Tilläggsuppdrag 2021:11 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda och ta fram förslag på jämlikhetsdata för att mäta och synliggöra skillnader. Genom att mäta och synliggöra skillnader kan Umeå kommun målmedvetet arbeta för ett jämlikt Umeå.
- Tilläggsuppdrag 2021:19 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden genomföra en omvärldsanalys av jämförbara kommuners arbete med att skapa förutsättningar för digital omställning. Analysen ska särskilt belysa hur andra kommuner ger tillgång till digitala verktyg, ex datorer och smartphones, i kommunens olika verksamheter. Uppdraget omfattar också beskrivning av nuläge och behov av tillgång till digitala verktyg i Umeå kommuns olika verksamheter ur ett samlat kommunperspektiv. Uppdraget ska utmytna i förslag till ekonomisk plan för digitala

verktyg och innehålla beskrivning av ekonomiska konsekvenser i form av investeringar och drift, såväl som verksamhetsperspektiv.

- Tilläggsuppdrag 2021:25 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och tekniska nämnden i uppdrag att göra en förstudie om kommunalt samordnad varudistribution för kommunens egen distribution.
- Tilläggsuppdrag 2021:26 - För att långsiktigt säkra kommunens finansiella ställning ger kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att analysera kommunens finansiella förutsättningar till och med år 2032 (kommande tio åren).
- Tilläggsuppdrag 2022:1 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram scenariobeskrivningar av möjliga alternativ för utbyggnaden av norra Ön. Beskrivningarna ska beakta de ekonomiska konsekvenserna och utgöra beslutsunderlag för projektets genomförande.
- Tilläggsuppdrag 2022:2 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för metoden Lokal Operativ Samverkan i dialog med polisen och andra relevanta myndighetsaktörer. Lokal Operativ Samverkan innebär en fast struktur och utbyte av information mellan huvudmän, samt operativa insatser.
- Tilläggsuppdrag 2022:3 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och tekniska nämnden i uppdrag att ta fram en metod så att projekt ur den befintliga investeringsplanen årligen väljs ut som lämpliga piloter för jämställdhetsfokus.
- Tilläggsuppdrag 2022:5 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och Umeå Energi i uppdrag att samordna arbetet med att revidera kommunens energiplan. Arbetet ska ske i dialog med andra berörda bolag och förvaltningar i syfte att skapa en kommunkoncerngemensam energiplan. I detta arbete ingår att göra en analys av de vägval kommunkoncernen står inför rörande energifrågorna för att minska växthusgasutsläppen.
- Tilläggsuppdrag 2022:6 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram kriterier för utvecklingsanslaget för klimat.
- Tilläggsuppdrag 2022:7 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att arbeta vidare med den europeiska motsvarigheten till tidigare svenska Klimatkontrakt 2030, EU kommissionens satsning Climate city Contracts, med målet att teckna motsvarande kontrakt.
- Tilläggsuppdrag: 2022:11 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en revidering av upphandlingspolicyn och tillhörande riktlinjer.
- Tilläggsuppdrag 2022:12 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att göra en översyn av investeringsprocessen, bland annat utifrån hantering av projekt av sällankaraktär och beräkningsmodell för förslag på investeringsram, totalt och per nämnd. Översynen syftar till att öka tydligheten i processen och en förbättrad styrning.
- Tilläggsuppdrag 2022:28 - Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att avsluta den kommunala subventionen av Guitars verksamhet i Umeå.
- Tilläggsuppdrag 2022:29 - Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att öka andelen byggklar mark.
- Tilläggsuppdrag 2022:31 - Uppdra till kommunstyrelsen och byggnadsnämnden att öppna upp fler områden för byggnation av bostäder.

1.4 Genomförande

Den grundläggande granskningen har genomförts av de förtroendevalda revisorerna tillsammans med sakkunnigt stöd från KPMG. Granskningen har genomförts genom dialogmöten, bedömning av styr- och uppföljande dokument samt protokollsgranskning.

Dokumentstudier

För att få en helhetsbild av styrelsens/nämndens arbete, kompletteras dialogen med insamling, genomgång och analys av relevanta styr- och uppföljningsdokument (budget, reglemente,

verksamhetsplan, verksamhetsuppföljning per T1, T2 och årsbokslut, riskanalys, internkontrollplan etc.).

Dialogmöten

Revisorerna har genomfört dialogmöten med styrelse och nämnders presidier under våren 2023. Dialogmöten har genomförts med hela styrelsen och nämnder under höst/vinter 2023. Frågeställningarna vid dialogerna med presidierna utgår från de områden som identifierats i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys. Vid dialog med hela nämnden utgår frågeställningarna i huvudsak från de svar som styrelsen/nämnden lämnat avseende dess verksamhetsstyrning, se nedan.

Skriftliga frågor

Då tillämpning av kommunens riktlinjer för aktiverande styrning tillämpas fullt ut från år 2023 har en utökning avseende styrelse och nämnders verksamhetsstyrning genomförts, med utgångspunkt i fastställda riktlinjer. För att få en fördjupad kunskap kring styrelse och nämnders verksamhetsstyrning har skriftliga frågor skickats ut under hösten, där styrelse och nämnder inkommit med skriftliga svar och underlag som verifierar de svar som lämnas. Svaren avsågs ligga till grund för de dialoger som genomfördes med styrelse och nämnder under hösten 2023.

Protokollsgranskning

De förtroendevalda revisorerna följer styrelse och nämnder löpande, utifrån sina bevakningsansvar för nämnder, genom bland annat protokollsgranskning. Bevakningen rapporteras löpande på revisorernas sammanträden.

Protokollsgranskningen syftar bland annat till att revisorerna ska få en god uppfattning om vad som tas upp och beslutas i styrelse och nämnder, dess följsamhet till mål och uppdrag samt att notera viktiga iakttagelser utifrån såväl genomförd riskanalys som hur nämnden agerar vid eventuella avvikelser eller i övrigt utför sin styrning, uppföljning och kontroll.

De förtroendevalda revisorernas iakttagelser och bedömningar som görs utifrån protokollsgranskningen dokumenteras i avsnitt 2.4.

Analys, bedömning och rapportering

När verksamhetsåret är slut har resultatet sammanställts och en sammanfattande analys och bedömning gjorts. Detta sammanställs i en rapport per nämnd, efter att respektive styrelse/nämnd behandlat sina årsbokslut/verksamhetsuppföljningar för 2023. Detta för att säkerställa att granskningen omfattar hela granskningsåret.

2. Resultat av granskningen

2.1 Styrning och uppföljning av verksamhet

Nedan redogörs för iakttagelser och bedömningar avseende nämndens verksamhetsstyrning och uppföljning under 2023.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Beslutat om verksamhetsplan där det framgår hur nämnden planerar att verkställa: <ul style="list-style-type: none">- Grunduppdrag- Inriktningsmål- Ev. tilläggsuppdrag	✓	Verksamhetsplan med grunduppdrag, inriktningsmål samt tilläggsuppdrag antogs 2022-11-15 § 186 Av verksamhetsplanen framgår styrelsens grunduppdrag och hur det ska verkställas. Därtill framgår hur uppföljning av arbetet ska ske. Likaså framgår styrelsens inriktningsmål samt tilläggsuppdrag som är riktade till styrelsen.
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i tertialrapporter	✓	I samband med T1 sker återrapportering i form av förenklad ekonomi- och personalrapport. Styrelsen behandlade detta vid sitt sammanträde i juni (2023-06-07 § 82), där förenklad ekonomi- och personalrapport godkändes. Styrelsen följer i samband med delårsrapporten för T2 upp grunduppdrag, inriktningsmål och tilläggsuppdrag (2023-10-17 § 144). För perioden bedöms nämndens grunduppdrag i sin helhet vara i hög grad uppfyllt. För två av verksamheterna: markförsörjning och exploatering samt administration och innovation bedöms grunduppdraget vara delvis uppfyllt. Av de totalt tjugotvå tilläggsuppdragen prognostiseras fjorton var genomförda, sju delvis och ett ej genomfört vid helår. För inriktningsmålen 1, 4 och 5 bedöms att mer arbete krävs. Arbetet utifrån inriktningsmålen 2 och 3 bedöms fortgå enligt plan.
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i en årsrapport	✓	Styrelsen beslutade 2024-02-13 (§ 23) att godkänna årsrapport för perioden januari-december 2023. Av årsrapporten framgår

		uppföljning av grunduppdrag, tilläggsuppdrag samt inriktningsmål.
Uppnår: - Grunduppdrag - Inriktningsmål - Ev. tilläggsuppdrag	✓	<p>Av årsrapporten framgår att kommunstyrelsen grunduppdrag i sin helhet bedöms vara i hög grad uppfyllt. För en av verksamheterna: administration och innovation bedöms grunduppdraget vara delvis uppfyllt.</p> <p>Skälen till bedömningen anges vara en sammanvägning av underliggande deluppdrag samt att arbetet i hög grad har verkställts i enlighet med planeringsdirektiv, verksamhetsplan, andra planer och övriga förutsättningar.</p> <p>Fjorton tilläggsuppdrag bedöms vara helt genomförda och sju delvis genomförda. Ett av uppdragen är inte genomfört.</p> <p>För inriktningsmålen 1, 4 och 5 bedöms som att mer arbete krävs. Inriktningsmålen 2 och 3 bedöms fortgå enligt plan.</p>
Bedömning av grunduppdrag, inriktningsmål och ev. tilläggsuppdrag kan styrkas med relevanta underlag	—	<p>Styrelsen har i sin verksamhetsplan angett hur grunduppdraget ska följas upp, vilket uppges kunna ske genom skriftliga återrapporteringar, relevanta nyckeltal, indikatorer och statistik som ska användas för att beskriva och analysera utfall, trender och tendenser.</p> <p>Av delårs- och årsrapport ges en beskrivning som motiverar bedömningen av grunduppdraget. Det framgår dock inte på ett tydligt sätt om/vilka nyckeltal, indikatorer eller underlag i övrigt har beaktats i bedömningen.</p>
Vidtagit åtgärder vid indikationer på avvikelse från grunduppdrag, inriktningsmål och ev. tilläggsuppdrag	✓	Inga väsentliga avvikelser har noterats

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.1.1 Övriga iakttagelser

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning av inriktningsmålen, genom den programuppföljning som sker. Av bland annat tertialrapporter framgår att nämnden arbetar med och följer upp de tilldelade inriktningsmålen. Det framgår dock inte hur/att de nämnder som är ansvariga för delar av programmen får del av programuppföljningen.

Vad gäller grunduppdraget så framgår styrelsen bedömning per verksamhet. Det framgår dock inte tydligt hur beslutade nyckeltal, indikatorer eller andra underlag beaktas i bedömningen för respektive verksamheter.

2.1.2 Bedömning

Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med det grunduppdrag, mål och tilläggsuppdrag som fullmäktige fastställt. Vi noterar dock att det finns vissa otydligheter vad gäller grunder för bedömning av styrelsens grunduppdrag. I verksamhetsplanen framgår att nyckeltal, indikatorer, statistik etc. kan användas för att beskriva och analyser utfall, trender och tendenser. Vi noterar dock att det endast är en beskrivning som framgår av rapporten, utan hänvisning till mer konkreta underlag som styrker bedömningen. Detta medför att det inte på ett tydligt sätt går att följa vad som ligger till grund för bedömningen att grunduppdragen anses vara i hög grad/delvis uppfyllt.

Gällande uppföljning av inriktningsmålen sker detta till kommunstyrelsen. Vi bedömer dock att det inte finns en tydlighet avseende om/huruvida berörda nämnder ska/bör få del av programuppföljningen.

2.2 Styrning och uppföljning av ekonomi

Nedan redogörs för iakttagelser och bedömningar avseende nämndens ekonomistyrning och uppföljning under 2023.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Upprättat en budget för innevarande år inom tilldelad ram	✓	Budget för 2023 beslutades 2022-11-15 § 186
Följt upp ekonomin i tertialrapporter	✓	Förenklad ekonomisk rapport, T1 godkändes 2023-06-07 § 82 Resultatet för perioden jan-april uppgick till – 75,0 mkr. Prognosticerat utfall 16,0 mkr, på helår. Orsak till budgetavvikelsen avser pensionskostnader. Verksamhetsrapport T2 godkändes 2023-10-17 § 144. Resultatet för perioden jan-aug uppgick till – 24,9 mkr. Årsprognos för nettokostnader väntas vara i nivå med budgeterade nettokostnader.
Följt upp ekonomin i en årsrapport	✓	Nämnden godkände verksamhetsuppföljningen (T3) på sitt sammanträde 2024-02-13 (§ 23).
När måluppfyllelse avseende ekonomi (inkl. budget)	✓	Positiv budgetavvikelse för helår, 53 268 tkr. Orsak till utfallet avser

		ökad försäljning inom mark- och exploateringsverksamheten.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	✓	Nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse, vilket förklaras ovan.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, ■ = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.2.1 Övriga iakttagelser

2.2.2 Bedömning

Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens ekonomi och resultat.

2.3 Intern kontroll

Nedan redogörs för iakttagelser och bedömningar avseende nämndens internkontrollunder 2023.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Beslutat om internkontrollplan	✓	Risakanalys och internkontrollplan 2023-01-17 § 3
Värderat identifierade risker	✓	Internkontrollplanen innehåller en riskanalys (riskinventering, riskvärdering och åtgärder).
Internkontrollplanen tydliggör - vilka risker som ska kontrolleras - kontrollmetod - vem som är ansvarig för kontroll - när i tid kontroll sker	✓	Internkontrollplanen anger kontrollområde, identifierad risk, vilken/vilka åtgärder som ska vidtas, vem som ansvarar för respektive åtgärd samt när återrapportering ska ske.
Följt upp internkontrollplanen	✓	Uppföljning av internkontrollplanen har skett i samband med verksamhetsuppföljningarna vid T1 och T2 och vid i samband med årsbokslut. Av uppföljningen framgår vilka åtgärder som genomförts.
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	✓	I uppföljningen anges att arbete med samtliga åtgärder pågår.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, ■ = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.3.1 Övriga iakttagelser

De av interkontrollplanens risker som har högst riskvärde (12–16) är:

- Risk för att förtroendevalda och tjänstemän utsätts för hot och påtryckningar som leder till otillbörlig påverkan på verksamhet eller beslutsprocess.
- Risk för negativ verksamhetspåverkan om det finns brister i kommunens systematiska informationssäkerhetsarbete.
- Låg insyn i extern beredning (beredning som utförs av annan myndighet/samhällsaktör) kan innebära negativa konsekvenser för Umeå kommuns utvecklingskapacitet.
- Risk för att brister i kunskap, rutiner och system kan leda till att felaktiga löner betalas ut.

2.3.2 Bedömning

Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt har säkerställt en struktur för att arbetet med intern kontroll bedrivs på ett systematiskt sätt.

2.4 Beslutsunderlag och protokoll

Nedan redogörs för de förtroendevalda revisorernas iakttagelser och bedömningar avseende nämndens beslutsunderlag och protokoll under 2023.

Kontrollpunkt		Kommentar/hänvisning till protokoll
Nämndens beslutsunderlag och protokoll är tydliga		Samtliga protokoll för kommunstyrelsen inklusive eventuella beslutsunderlag har översiktligt kontrollerats och bedöms vara tydliga.

 = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.4.1 Övriga iakttagelser

2.4.2 Bedömning

Vi bedömer att protokoll och beslutsunderlag är tydliga.

3. Sammanfattade bedömning

I vår översiktliga granskning av kommunstyrelsen har vi inte hittat några väsentliga avvikelser. Vi bedömer därför att styrelsen i allt väsentligt har säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi. Vidare bedömer vi att styrelsen har säkerställt en tillräcklig intern kontroll.

Vi grundar vår bedömning på följande:

Revisionsfråga	Bedömning	Motivering
Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag?	Ja	Styrelsen har arbetat utifrån reglementet och antagit en verksamhetsplan som tydliggör hur de ska arbeta utifrån grunduppdraget. Det bedöms dock finnas vissa otydligheter vad gäller grunder för bedömning av styrelsens grunduppdrag. Vidare bedöms det inte vara helt tydligt avseende om/huruvida berörda nämnder ska/bör få del av programuppföljningen.
Har nämnden säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens ekonomi och resultat?	Ja	Nämnden har fastställt en budget för verksamhetsåret. Nämnden har erhållit tertialvis uppföljning av ekonomin.
Har nämnden en struktur för arbetet med sin interna kontroll som gör att det finns förutsättningar att bedriva den på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt?	Ja	Nämnden har beslutat om internkontroll, där riskanalysen framgår. Internkontrollplanen följs upp tertialvis och nämnden gör en samlad bedömning av sin interna styrning och kontroll. Av uppföljningen framgår de åtgärder som är vidtagna.
Är nämndens beslutsunderlag och protokoll tydliga och ändamålsenliga?	Ja	Vi bedömer att protokoll och beslutsunderlag är tydliga.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Tydliggöra på vilka grunder styrelsen bedömer om grunduppdraget uppfylls eller inte.
- Tydliggöra om/hur berörda nämnder ska/bör ta del av programuppföljningen.